FIL-QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

MAĠISTRAT

DR. CAROLINE FARRUGIA FRENDO

B.A. (Legal and Humanistic Studies), LL.D.,

M.Juris (International Law), Dip. Trib. Eccl. Melit.

Kawża numru: 46/2014 CFF

Il-Pulizija

(Spettur Spettur Nikolai Sant)

vs

Silvio Zahra

Illum 25 ta' Frar 2025

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra:

Silvio Zahra ta' 44 sena iben Carmelo u Angela nee' Psaila imwieled il-Pieta' nhar is-6 ta' Awissu 1969 u joqgħod Flat no 26, 'Qasam ta' Ganza', Blokk C, Żejtun u detentur tal-karta ta' l-identita' Maltija bin-numru 0330169(M);

Akkużat talli nhar it-18 ta' Frar 2014, ġewwa dawn il-Gżejjer;

1. Fornejt jew ipprokurajt jew offrejt li tforni jew li tipprokura d-droga eroina speċifikata fl-ewwel skeda ta' l-Ordinanza, dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta, lil persuna/i, jew għal persuna/i, mingħajr ma kellek liċenzja mill-President ta' Malta, u mingħajr ma kont awtorizzat bir-regoli tan-1939, għal kontroll Intern tad-Drogi Perikolużi (GN292/1939), jew minn xi awtorita' mogħtija mill-President ta' Malta li jforni d-droga msemmija, mingħajr ma kont fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għall-importazzjoni jew għal esportazzjoni maħruġ mit-tabib prinċipali tal-Gvern, skond id-dispożizzjonijiet tas-6 taqsima ta' l-Ordinanza msemmija, u mingħajr ma kellu liċenzja jew xort'oħra awtorizzat li jimmanifattura jew jforni d-droga, u dan bi ksur tar-regoli tal-1939, għall-kontroll Intern tad-Drogi Perikolużi (GN 292/1939), kif sussegwentement ammendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Ittantajt li tagħmel reat kontra l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi Art 22(5) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Kellek fil-pussess tiegħek droga Eroina speċifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta meta ma kontx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għal-importazzjoni jew għal esportazzjoni maħruġ mit-Tabib Prinċipali tal-Gvern skond id-dispożizzjonijiet tar-4 u 6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kontx bil-liċenzja jew xort'oħra awtorizzat li timmanifattura, jew li tforni d-droga 'msemmija u meta ma kienx b'xi mod ieħor bil-liċenzja mill-President ta' Malta li jkollok id-droga imsemmija fil-pusess tiegħek u nqast li tipprova li d-droga msemmija ġie fornuta lilek għal-użu tiegħek skond ir-riċetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regoli 1939 dwar il-kontroll intern tad-drogi perikolużi (GN292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

4. Talli ikkommettejt reat waqt li kont taħt ordni operattiv ta' sentenza mogħtija mill-Qorti ta' Malta (Art 22 Kap 446), preseduta mill-Maġistrat Dr. S Demicoli LL.D. nhar is-26 ta' Marzu 2012, liema sentenza saret definittiva u ma tistax tiġi mibdula;

U aktar talli sirt reċidiv b'sentenza mogħtija mill-Qorti ta' Malta preseduta mill-Maġistrat Dr E. Grima LL.D. nhar il-25 ta' Settembru 2006, liema sentenza saret definittva u ma tistax tiġi mibdula.

Rat illi din il-kawża ġiet assenjata lill-Maġistrat sedenti bl-assenjazzjoni tad-doveri tal-15 ta' Marzu 2024;

Semgħet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-każ u d-dokumenti eżebiti, inkluż l-Ordni tal-Avukat Ġenerali bis-saħħa tas-sub-artikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi (Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta) sabiex din il-kawża tinstema' minn din il-Qorti bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali;

Rat illi fis-seduta tal-lum 25 ta' Frar 2025, il-partijiet ddikjaraw illi kienu qegħdin jeżentaw lil din il-Qorti, kif preseduta, milli terġa' tisma' l-provi kollha mressqa sa dakinhar quddiem il-Qorti kif diversament preseduta;

Rat ukoll illi fis-seduta datata 12 ta' Ottubru 2020, id-difiża tablet lill-Qorti biex tassumi l-funzjonijiet ta' Qorti dwar id-Droga ai termini tal-Artikolu 8(3) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta u sabiex tressaq il-provi bil-għan li turi li r-rekwiżiti meħtiega ai termini tal-Artikolu 8(2) tal-istess Kapitolu huma sodisfatti, kif ukoll id-digriet tagħha tal-istess jum li permezz tiegħu laqgħet din l-aħħar talba tad-difiża sabiex tressaq il-provi msemmija;

Rat id-digriet tagħha datat l-1 ta' Lulju 2022, li permezz tiegħu din il-Qorti laqgħet it-talba tad-difiża u assumiet il-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga u għalhekk irreferiet lill-imputat quddiem il-Bord ta' Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ai termini tal-Artikolu 8(3) tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta;

Rat in-nota ta' Dr Noel Camilleri, President tal-Bord ta' Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga a fol 79 tal-proċess li permezz tagħha l-istess Bord informa lill-Qorti illi l-imputat kien temm il-proċess ta' rijabilitazzjoni tiegħu b'suċċess;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li taw lok għall-każ ta' llum kienu s-segwenti:

Nhar it-18 ta' Frar 2014 għall-ħabta ta' 12:40pm id-drug squad ġiet infurmata minn ċertu nurse Alistair Chetcuti mill-isptar Monte Carmeli li waqt search kienet dieħla l-isptar ċertu Caroline Magri l-eks partner ta' l-imputat li kienet se ttih xi affarijiet u minn investigazzjoni jirriżulta li kienet ngħatat struzzjonijiet mill-imputat biex iġġiblu xi foil. Meta irritornat Caroline Magri ġabet pakkett tal-popcorn miftuh u dan il-basket ittieħed min-nurses on duty u dawn il-basktijiet intab li kemm hemm sustanza ta' lewn kannella.

Din is-sustanza qatt ma ġiet eżebita fil-proċess u wisq anqas eżaminata.

Ikkunsidrat:

In linea preliminari din il-Qorti, fl-ewwel lok, ser tgħaddi sabiex tanalizza l-piż probatorju li hija għandha tagħti l-istqarrija irrillaxata mil-imputat fl-istadju investigattiv u ċioe' fil-*pre-trial stage.*

L-imputat ta stqarrija fit-18 ta' Frar 2014, huwa kellu 44 sena u skond il-liġi viġenti dak iż-żmien l-imputat ngħata dritt li jitkellem ma' avuakt għal siegħa qabel l-interrogazzjoni tiegħu, jew permezz tat-telefon jew wiċċ imb' wiċċ liema dritt l-imputat għażel li ma jeżerċitax.

Fl-istqarrija tiegħu l-imputat jikkopera ħafna mal-pulizija tant li l-prosekuzzjoni tistrieħ biss fuq ix-xhieda ta' l-imputat kwantu dak li jirrigwarda l-imputazzjonijiet kollha. Fil-fatt l-istess imputat jinkrimina lilu nnifsu fl-istess stqarrija.

Il-Qorti se tagħmel referenza għas-sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-5 ta' Ottubru 2018, fl-ismijiet **Christopher Bartolo vs Avukat Ġenerali et,** - f'dan il-każ fl-istqarrijiet tiegħu, ir-rikorrenti minkejja li qabel irrilaxxja l-ewwel stqarrija, kien ingħata parir mingħand l-avukat tiegħu li f'dak l-istadju ma jgħid xejn lill-Pulizija, huwa xorta waħda irrisponda għad-domandi waqt l-interrogatorju li sarlu, bir-riżultat li stqarr fatti li kienu inkriminanti għalih, in kwantu ammetta li kien jixtri d-droga kemm għall-użu personali tiegħu, kif ukoll sabiex ibiegħ minnha lil terzi. Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Kostituzzjonali qalet hekk dwar l-istqarrijiet rilaxxjati mill-istess rikorrenti mingħajr il-jedd ta' assistenza legali waqt l-interrogatorji tiegħu:

"36. Mill-premess jirrizulta manifest li l-istqarrijiet rilaxxjati mir-rikorrent ser ikollhom kif fil-fatt gja` kellhom quddiem il-Qorti Kriminali impatt fil-proceduri kriminali, mhux in kwantu ghall-ammissjonijiet, izda in kwantu l-kontenut taghhom kien ittiehed in konsiderazzjoni fil-quantum tal-piena imposta fuqu mill-Qorti Kriminali, u issa huwa car li anke l-Qorti tal-Appell Kriminali ser tiehu konsiderazzjoni tal-kontenut ta' l-istqarrijiet f'dan ir-rigward. Ghalhekk, ghalkemm il-proceduri kriminali ghadhom pendenti u ghalhekk ma jistax f'dan l-istadju jigi determinat jekk kienx hemm lezjoni ta' smigh xieraq f'dawk il-proceduri, jekk l-istqarrijiet jithallew fil-process tal-proceduri kriminali, dawn wisq probabbilment ser isir uzu minnhom mill-Qorti tal-Appell Kriminali bi pregudizzju jew vantagg ghall-akkuzat fil-kwantifikazzjoni tal-piena, kemm dik karcerarja kif ukoll ghal dak li tirrigwarda l-multa li tista' tigi imposta.

37. Fid-dawl tal-premess it-tehid tal-istqarrijiet zgur li ser ikollhom impatt fuq l-ezitu tal-process kriminali u, ladarba dan isir, x'aktarx ser isir ksur tad-dritt tal-rikorrent ghal smigh xieraq tenut kont tal-fatt li dawn gew rilaxxjati mir-rikorrent fl-assenza ta' avukat li jassistih. Ghalhekk huwa xieraq li, filwaqt li f'dan l-istadju ma jistax jinghad jekk kienx hemm lezjoni ta' dan id-dritt fundamentali tar-rikorrent peress li l-proceduri kriminali ghadhom pendenti, dawn ma jithallewx jibqghu fl-inkartament tal-process kriminali."

Fil-każ ta' **Philippe Beuze vs Belgium** deċiż mill-Grand Chamber tal-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fid-9 ta' Novembru 2018, dik il-Qorti reġgħet adottat il-kriterju tal-overall fairness of the proceedings sabiex tistħarreġ jekk seħħitx o meno leżjoni tad-dritt għal smiegħ xieraq. Għalkemm sabet li f'dan il-każ seħħet vjolazzjoni tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni, il-Qorti mxiet lil hinn minn dawk id-deċiżjonijiet li fihom instabet vjolazzjoni tal-imsemmi artikolu għaliex kien hemm restrizzjoni sistematika fil-liġi domestika tad-dritt ta' persuna suspettata jew arrestata ta' aċċess għall-avukat, u iddeċidiet illi l-Qorti għandha dejjem tistħarreġ iċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, tenut kont ta' numru ta' kriterji, mhux eżawrjenti, elenkati fid-deċiżjoni tagħha. Dik il-Qorti qalet hekk fid-deċiżjoni tagħha:

"(γ) Relevant factors for the overall fairness assessment 150.

When examining the proceedings as a whole in order to assess the impact of procedural failings at the pre-trial stage on the overall fairness of the criminal proceedings, the following non-exhaustive list of factors, drawn from the Court’s case-law, should, where appropriate, be taken into account (see Ibrahim and Others, cited above, § 274, and Simeonovi, cited above, § 120):

(a) whether the applicant was particularly vulnerable, for example by reason of age or mental capacity;

(b) the legal framework governing the pre-trial proceedings and the admissibility of evidence at trial, and whether it was complied with – where an exclusionary rule applied, it is particularly unlikely that the proceedings as a whole would be considered unfair;

(c) whether the applicant had the opportunity to challenge the authenticity of the evidence and oppose its use;

(d) the quality of the evidence and whether the circumstances in which it was obtained cast doubt on its reliability or accuracy, taking into account the degree and nature of any compulsion;

(e) where evidence was obtained unlawfully, the unlawfulness in question and, where it stems from a violation of another Convention Article, the nature of the violation found; (f) in the case of a statement, the nature of the statement and whether it was promptly retracted or modified;

(g) the use to which the evidence was put, and in particular whether the evidence formed an integral or significant part of the probative evidence upon which the conviction was based, and the strength of the other evidence in the case;

(h) whether the assessment of guilt was performed by professional judges or lay magistrates, or by lay jurors, and the content of any directions or guidance given to the latter;

(i) the weight of the public interest in the investigation and punishment of the particular offence in issue; and

(j) other relevant procedural safeguards afforded by domestic law and practice.”

Fil-kawża, **Il-Pulizija vs Liam Cauchi** deċiża nhar it-12 t'April 2022, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta), bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, qalet is-segwenti:

"Huwa evidenti illi fil-każ odjern, jeħtieġ li din il-Qorti teżamina ċ-ċirkostanzi li għandha quddiemha mhux mill-ottika ta' ksur tal-jedd għal smiegħ xieraq stante li m'għandhiex kompetenza li tagħmel dan, iżda sempliċiment mil-lat tal-valur probatorju li għandha tingħata l-istqarrija tal-imputat, tenut kont madankollu tal-ġurisprudenza fuq indikata. Mis-suespost, il-Qorti jidhrilha illi fil-każ ta' Beuze, sabiex sabet vjolazzjoni tal-jedd tal-akkużat għal smiegħ xieraq, il-Qorti Ewropea fil-valutazzjoni tagħha tal-overall fairness of the proceedings straħet ħafna fuq ilfatt illi l-akkużat ma ngħatax aċċess għall-avukat qabel u/jew waqt l-interrogatorji diversi li sarulu, illi fl-istqarrijiet tiegħu għamel dikjarazzjonijiet inkriminanti u illi fir-rigward ta' akkuża partikolari, l-istqarrijiet tiegħu kellhom impatt tali illi wasslu għal sejbien ta' ħtija. Fil-każ ta' Paul Anthony Caruana, imbagħad, filwaqt illi ma sabitx ksur tad-dritt tal-attur għal smiegħ xieraq, il-Qorti Kostituzzjonali qieset bħala fattur determinanti l-fatt illi huwa nstab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati mhux fid-dawl tal-istqarrija rilaxxjata minnu lill-Pulizija, iżda a bażi tal-ammissjoni tiegħu fil-proċeduri. <u>Effettivament din il-Qorti tinnota illi dejjem tibqa' kunsiderazzjoni determinanti kemm l-istqarrija rilaxxjata mingħajr il-jedd ta' aċċess għall-avukat, ikollha impatt fuq l-eżitu tal-proċeduri, jew fi kliem ieħor fuq is-sejbien ta' ħtija tal-imputat.[1]</u>"

Fil-kawża **il-Pulizija vs Maximilian Ciantar** tal-Qorti tal-Appell Kriminali tas-27 ta' Frar 2019, fejn il-Qorti <u>straħet fuq l-istqarrija tal-imputat, abbinata ma' provi oħrajn, minkejja li l-imputat ma ngħatax id-dritt li jkun assistit minn avukat waqt l-interrogatorju tiegħu[2]</u>, fil-waqt illi kien ingħata l-jedd għall-parir legali qabel tali interrogatorju, **Paul Anthony Caruana vs Avukat Ġenerali** et fuq ċitata, kif ukoll **Stephen Pirotta vs Avukat Ġenerali** et tas-27 ta' Settembru, 2019 fejn il-Qorti Kostituzzjonali sabet li r-rikorrenti ma ġarrab ebda ksur tal-jedd tiegħu għal smiegħ xieraq bil-fatt illi ma kienx ingħata l-għajnuna ta' avukat waqt l-interrogazzjoni tiegħu u dan wara li kkunsidrat illi:

[1] Emfażi ta' din il-Qorti
[2] Emfażi ta' din il-Qorti

"Fil-każ tal-lum ma jista' jkun hemm ebda dell ta' dubju li l-attur kien ħati tal-imputazzjonijiet imressqa kontra tiegħu, kif wara kollox għarfet l-ewwel qorti stess. L-ewwel qorti għarfet ukoll illi l-qrati ta' ġurisdizzjoni kriminali waslu għall-konklużjoni tal-ħtija tal-attur bis-saħħa ta' xiehda oħra barra l-istqarrija tiegħu. Meqjus il-proċess kriminali fl-intier tiegħu, ma jistax jingħad illi l-attur ma ngħatax smigħ xieraq: kellu għarfien tal-provi kollha mressqa kontrih u ma ntweriex li nżamm mistur xi tagħrif li kellha l-pulizija; kellu għajnuna ta' avukat waqt il-proċess quddiem il-qorti; kellu fakoltà jressaq xhieda u jagħmel kontro-eżami tax-xhieda tal-prosekuzzjoni; instab ħati bis-saħħa ta' xiehda oġġettiva li, ukoll jekk ma tqisx l-ammissjoni tiegħu, rabtitu mal-inċident u ma setgħetx tħalli dubju dwar il-ħtija tiegħu."

Fis-sentenza tagħha, il-Qorti Kriminali mbagħad irreferiet ukoll għas-sentenza fl-ismijiet **Clive Dimech vs Avukat Ġenerali**, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali) fejn ingħad hekk:

"Illi l-Qorti sejra tibda biex titratta t-tieni eċċezzjoni tal-intimat għaliex jekk din tintlaqa' ma jkunx hemm ħtieġa li teżamina l-eċċezzjonijiet loħrajn. Huwa skontat li m'hemm l-ebda jedd fundamentali taħt Art. 39 tal-Kostituzzjoni jew taħt Art. 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja għall-assistenza t'avukat waqt l-interrogazzjoni bħala tali. Hemm jedd fundamentali għal smiegħ xieraq. Biex jiġi stabbilit ksur ta' dan il-jedd, irid jiġi eżaminat il-proċess – f'dan il-każ proċess kriminali – fit-totalita` tiegħu u mhux jiġi maqsum biex issir enfasi fuq xi episodju partikolari. F'dan il- każ il-proċeduri għadhom fil-bidu tagħhom u għalhekk mhux possibbli f'dan listadju li l-Qorti tbassar kif sejjer ikun l-iter proċesswali sħiħ. Dan ma jfissirx li element proċedurali partikolari ma jistax minnu nnifsu ikun tant deċiżiv li l-korrettezza tal-proċess ma tkunx tista' tiġi ddeterminata qabel. Imma f'dan il-każ il-Qorti ma tista' ssib l-ebda ċirkostanza bħal din. Ir-rikorrent ġie avżat, skont id- disposizzjonijiet tal-liġi kif kienet dak iż-żmien, bid-dritt li jikkonsulta avukat qabel l-interrogazzjoni. Huwa rrinunzja għal dan id-dritt. Huwa minnu li waqt l-interrogazzjoni ma kienx assistit minn avukat u ma ġiex infurmat li għandu dritt bħal dan. B'danakollu ġie mwissi li kellu d-dritt li ma jweġibx għad-domandi u fil-fatt ir-rikorrent ma wieġeb għall-ebda domanda li saritlu. Għalhekk ma jirriżultax – dejjem f'dan l-istadju - li

r-rikorrent sofra xi nuqqas ta' smiegħ xieraq. Ma ressaq l-ebda prova li bis-silenzju tiegħu seta' nkrimina ruħu;"

Fil-każ odjern, jidher biċ-ċar li l-imputat inkrimina lilu nnifsu, u inkrimina lilu nnifsu b'akkużi li jġorru piena karċerarja effettiva b'mod tassattiv. Huwa għalhekk evidenti li n-nuqqas li l-imputat jingħata l-jedd li jottjeni parir legali adegwat, jew għall-inqas id-dritt li jottjeni parir legali adegwat waqt l-interrogatorju tiegħu kien nuqqas li sarraf għal preġudizzju kbir fil-konfrot tiegħu stante li huwa għamel dikjarazzjonijiet inkriminanti, li a bażi tagħhom huwa ġie akkużat b'reati serji li jwasslu għal piena ta' priġunerija tassattiva. Mhux biss, iżda l-Qorti qed tqis ukoll illi l-istqarrija tal-imputat, kemm il-darba dikjarata ammissibbli, hija l-unika prova determinanti li tista' twassal għas-sejbien ta' ħtija tiegħu dwar dawn ir-reati, u dan peress li imkien ma jirriżulta fil-proċess li s-sustanza dejjem dikjarata suspettata erojina kienet effettivament erojina ħlief mill-istqarrija ta' l-imputat. Skartata din l-istqarrija, ma jibqax biżżejjed provi, li jistgħu jwasslu għal sejbien ta' ħtija fl-imputat dwar l-istess reati, fil-grad rikjest mil-liġi. Il-Qorti għalhekk tqis illi fiċ-ċirkostanzi, ikun iżjed għaqli li timxi fuq il-passi li mxiet fuqhom il-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenzi fuq ċitati, kif ukoll il-Qorti Kriminali fis-sentenzi fuq imsemmija, u tiskarta l-kontenut tal-istqarrija meħuda lill-imputat mingħajr il-jedd li jottjeni parir legali waqt l-interrogatorju tiegħu, bħala prova inammissibbli.

Ikkunsidrat ulterjorment

In vista tal-fatt li l-Qorti *ex officio* qegħda tistkarta l-istqarrija ta' l-imputat, minn imkien ma jirriżulta li d-droga misjuba hija erojina jew xi sustanza oħra – u dan peress li la ġiet eżebita u wisq inqas sar xi eżami fuqha.

Decide

Għal dawn il-motivi l-Qorti ma ssibx lill-imputat ħati ta' l-imputazzjonijiet kif dedotti kontra tiegħu u tilliberah minn kull ħtija u piena.

Dr. Caroline Farrugia Frendo LL.D.

Magistrat